

[Niels Høiveg Petersen.]

svinde, efterhånden som arbejdet med lovforslaget skrider frem i udvalget, hvor man vil finde, at lovforslaget hverken er så restriktivt som påstået af erhvervsorganisationerne eller så mangelfuldt, urimeligt og lemfældigt som antydet af fru Lis Groes her ved førstebehandlingen. Jeg tror, at lovforslaget vil vinde ved nærmere gennemsyn, og at derfor megen dramatik vil vise sig at have været overflødig.

Der er nye principper i dette, og derfor må man selvfølgelig også til sin tid være opmærksom på, at der kan være behov for at revidere. Vi går ind i en prislovgivning med delvis nye principper og må selvfølgelig være opmærksom på, at der kan blive behov for revisioner hen ad vejen.

Jeg skal gøre et par bemærkninger om lovforslaget om udbyttebegrænsning, som jo følger mønsteret fra tidligere lovgivning og derfor også indbefatter et 1-årigt forbud mod udstedelse af friaktier. Der er to undtagelser fra det hidtidige mønster. Den ene er, at man som udgangspunkt for udbyttebegrænsningen kun anvender et enkelt år og ikke et gennemsnit af de tre sidste. Det er administrativt lettere og fører ikke til et væsentlig anderledes resultat. Den anden er, at udbyttebegrænsning ikke træder i kraft, hvor udbyttet holder sig inden for 5 pct. af egenkapitalen. Denne sidste bestemmelse finder jeg i allerhøjeste grad rimelig. Et udbytte på 5 pct. af egenkapitalen kan under ingen omstændigheder være et urimeligt udbytte.

Ømann: Efter de reaktioner, man allerede har set, har man lov til at formode, at denne prislov vil sprede hygge i mange små hjem. Den er ganske vist venlig mod de store, men den er ret så ond mod de små. I øvrigt er denne lovgivning skarpt opdelt principielt i to forskellige afsnit, nemlig hvordan man behandler vareomsætningen, varesalget, og hvordan man behandler serviceområdet, hvordan man behandler tjenesteydelserne. Her er der jo en vældig forskel på de behandlingsformer, man har valgt, og her er vel det sted, hvor der er størst anledning til kritik af lovforslaget.

Hvad vareomsætningen angår, er det tydeligt for de fleste, at der er store områder, hvor markedsmekanismen for tiden er

en acceptabel og brugbar regulator. Der er mange forretninger, der har svigtende efterspørgsel, nedadgående omsætning, og der er ingen tvivl om, at der på mange områder er en effektiv priskonkurrence. Hvorfor handelsministeren så har generet sit klientel på disse områder, er efter min opfattelse ikke helt indlysende. For det er jo ret så hård en skæbne: småvirksomhederne uden medhjælp er efter kalkulationsreglen i § 5 låst fast. Der er ingen som helst forhøjelse at hente af deres egenløn, og så kommer hele spørgsmålet om de handlendes stilling over for bevisbyrdereglen ind. Det må være svært for mange af disse mennesker at finde ud af, hvad deres lovlige pris egentlig er, efter at der i en meget lang periode har været lovindgreb. Vil det ikke være sådan, at de vil famle sig frem i en atmosfære af halvkriminalitet, at de vil hade myndighederne og det offentlige, fordi de er usikre? Jeg tror, at denne lov på dette område vil være egnet til at skabe poujadister og statsfjendtlighed.

Med hensyn til egenløn må jeg gå ud fra, at dér gælder de samme regler for landbrugere af enhver kategori, og at disse også er afskåret fra at indkalkulere forhøjet egen arbejdsindkomst i det omfang, de berøres af denne lov, nemlig med hensyn til hjemmemarkedspriserne.

Men så er der det andet område; det behandles på en helt anden måde. Her er der nemlig ingen kalkulationsregler, her er der intet umiddelbart hold på prisudviklingen, her brydes kontinuiteten. Ja, der er en adgang til at dekretere forskellige former for pristafstættelse, men så vidt jeg kan se, er der her i lovgivningen et slip i udviklingen. Det er jo netop et område, hvor vi gennem de senere år har erfaret, at dér er der den største fare for prisstigninger i al almindelighed. Men jeg er ikke i tvivl om, at der er specialfelter inden for servicefagene, som har været under ret hård kontrol under pristoppet, og hvor der derfor er et meget stort behov for prisreguleringer. Hvordan vil det så gå, når nu pristoppet ophæves? Hvordan vil det gå f. eks. med bilmekanikerne? Hvordan vil det gå med byggereparationshåndværket? Her var det på sin plads, at der var virkelig indsigt i udviklingen, at man ikke her gav los, så man får ganske voldsomme prisstigninger.